

Georg Mejer Johann Adolph Fabricius

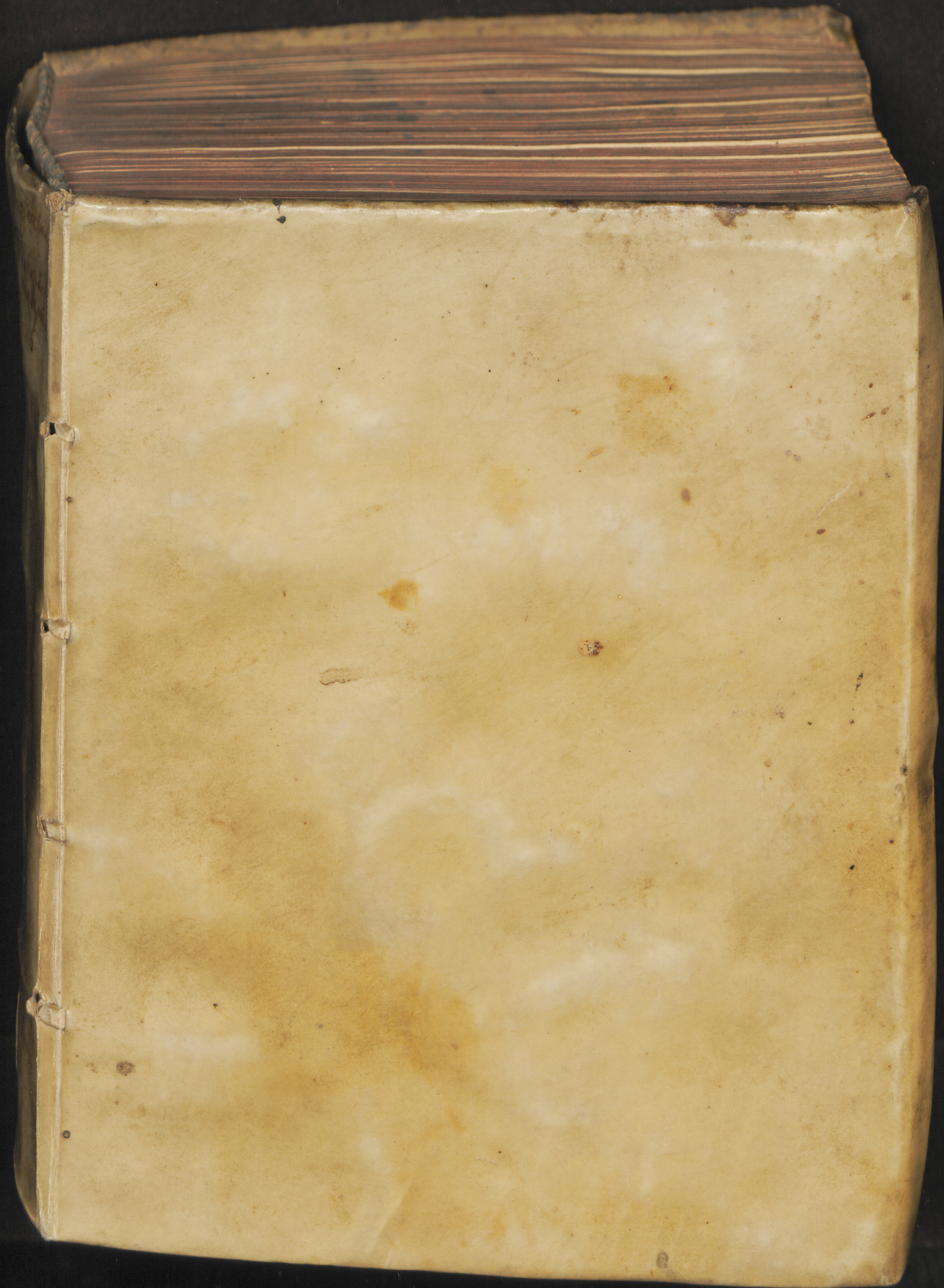
Disputatio XVII. Collegii Metaphysici : De Spiritibus Finitis

Rostochii: Myliandrus, 1610

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn72912519X>

Druck Freier Zugang

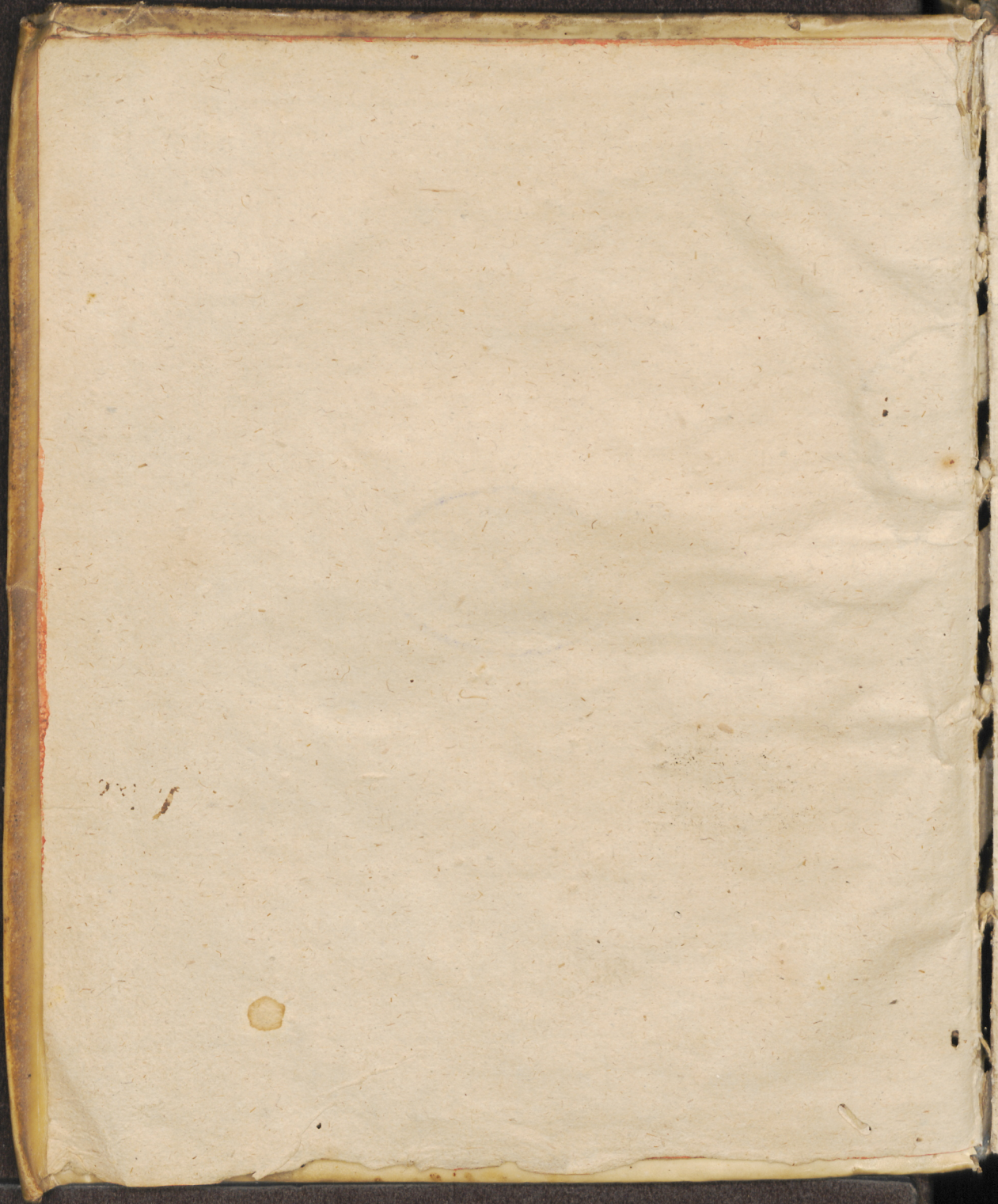
57

R. U. phil. 1609. 10.

12 gfl.

35 1717

DISPUTATIO XVII.
ET POSTREMA.
COLLEGII METAPHYSICI
DE
SPIRITIBUS
FINITIS.

Quam
AUSPICE CHRISTO
In alma Rosarum Academia
PRÆSIDE
M. GEORGIO MEIERO
Duderstad. Sax.
Defendendam suscipiet
JOHANNES ADOLPHUS FABRICIUS
Slesvicensis.

Ad diem 27. Octobr. horis pomeridianis.

ROSTOCHII
Ex Typographia Stephani Myliandri
Anno c13 13 CX.

DISSERTATIO XVII
DE
COLLEGIIS MATHEMATICIS
SIVE
SPIRITIBUS
PHILOSOPHICIS
A
GEORGIO MEIERO
JOHANNIS ADOLPHI FABRICII
IN
MAGISTERIO
PHILOSOPHIAE
PRAEFATIONE
MAGISTRI
PHILOSOPHIAE

DE SPIRITIBUS FINITIS.

Theorema 1.

Spiritus finitus est substantia, non quidem ex materia & forma: sed ex actu & potentia composita, intelligens & immortalis.

Sicut spiritus finitus cum reliquis Entibus finitis ad certam aliquam categoriam rectè referatur: non tamen de ipso, eo in loco agere volumus, ubi de categorijs actum: sed ejus consideratione hinc rejicere, ob immaterialitatem scilicet suam, quâ ab Entibus materiatis, & ijs, qua ab his pendenti, differt.

II. Nihil vero habere materie spiritum manifestum est. 1. Quia non est corpus. In hoc enim spiritus à corpore differt, quod ille materia sit expers: hoc vero non item. 2. Quia non est quantitas: quantitas enim affectio est tantum corporis. Quicquid vero materiatum est, quantum est. 3. Quia non possunt in partes dirimi & secari. Quicquid vero materiam habet, per eam in partes est dividuum.

III. Neque tamen prorsus omnis compositionis est expers.

1. Quia omnia Entia quæcumque dantur, præter solum Deum, composita sunt. Solus Deus simplex est. Scalig. exer. 6. sect. 2. 2. Quia spiritus non est actus purissimus, quemadmodum Deus. Igitur non eadem simplicitate cum Deo frui poterit, sed erit respectu Dei

compositus. 3. Quia substat accidentibus. Ubi autem accidentia
reperiuntur, ibi ad minimum est compositio, quam vocat substan-
tia & accidentium. 4. Huc accedit authoritas Scaligeri, qui ex-
presse dicit, intelligentiam esse compositam exer. 359. sect. 2.

IV. Intellectus autem in Spiritu, non est ipsa essentia, sed po-
tentia ab essentia differens, qua proximè ipsam Spiritualitatem
sequitur, quia nulla essentia creata, sine qualitatibus, per seipsam
agere potest. Dum vero intellectum Spiritibus tribuimus, omnes
formas substantiales, exceptâ unicâ animâ rationali, è numero
spirituum excludimus, quarum nulla propriè naturam Spiritus
obtinet: quia nulla intellectus est particeps: nulla extra mate-
riam subsistere potis est. Errat proinde Timplexus, quando lib. 4.
Met. c. 4. Spiritum dividit in Angelum & formam substantia-
lem: Et formam substantialem rursus in naturam & animam
c. 5. ejusdem libri, naturam definiens substantiam incorpoream
ad informandum corpus naturale inanimatum destinatum. Vult
Spiritum etiam reperiri in corporibus inanimatis. At mirus
profectò Spiritus, qui sit in lapide, erit. Imò vult hunc Spiritum ex
nihilò immediatè produci. Nam in capite superiori inter alias Spi-
rituum proprietates etiam hanc ponit, quod immediatè ex nihilò
producantur. Ergonè quotidie omnium corporum naturalium
forma ex nihilò creantur? absurdum. Sanè juxta Timplexum
nullam habebimus in natura rerum naturalium generationem,
sed creationem tantum.

V. Immortalis quoque dicitur Spiritus, quam tamen immortalita-
tem non habet ex sese, & suâ naturâ, sed gratiâ creatoris, quippe
qui est ipsa immortalitas, à qua quicquid in Spiritibus creatis re-
peritur immortalitatis, unicè pendet. Ut enim omne Ens suâ
naturâ est corruptibile: ita quoque omne suâ naturâ mortale esse
judicamus. Prius autem verum esse, ex dependentia illa, quam
omne Ens finitum ad Deum habet, rectè colligit Scaliger exer.
307.

306. sect. 20. in hac verba erumpens: Omne quod est, aut est primum principium, aut à primo principio. Unum est primum, alia dependent igitur. Ergo suâ naturâ omnia prater unum, corruptibilia. Est itaq; spiritus corruptibilis; est mortalis ex sua natura: nunquam vero corrumpitur; nunquam moritur: quia immortalitate Deus ipsum donavit.

Theorema II.

Spiritus est vel Angelus, vel anima rationalis.

Legitimam hanc esse spiritus divisionem è precedentibus videre licet. Nam 1. Angelus tantum, & anima rationalis intelligunt. 2. immortalitate fruuntur. 3. per se citra corpus existere possunt. Ergo etiam tantum spiritus existunt.

Theorema III.

Angelus est spiritus, qui per se nunquam in corpore, sed semper extra corpus subsistit.

I. Dicimus Angelum per se nunquam in corpore subsistere, per accidens tamen id fieri posse, concedimus. Angelos enim aliquando corpora assumere, ut appareant hominibus, manifestum est. Et testatur Scaliger, Angelos ipsos sibi corpora conficere, exer. 359. sect. 13. Verum quia hujuscemodi corpora Angeli citò deponunt, & natura eorum non est, corporibus vel assistere, vel ea in formare, merito per se ab omni corporis unione liberi definiuntur.

II. Sunt vero Angeli in duplici differentia. Quidam sunt boni: quidam mali. Malitiam intelligimus non transcendentalem, sed moralem. Diabolus enim ratione essentia sua æquè est bonus, ac Angelus bonus. Quia 1. est Ens. Omne autem Ens est bonum: quia bonum cum Ente convertitur. 2. est à Deo creatus. Quicquid autem à Deo creatum est, bonum est. Quia à summo bono

mo bono simpliciter, non potest, nisi bonum in in unoquoq; genere, aut ordine Entium proficisci. Scal: exer. 349, sect. 3.

Theorema IV.

Angelorum officium non est movere orbis cœlestes.

Dispicit Scaliger Angelos, sive intelligentias in tres quasi ordines, eorumq; officia distinguui, exer: 359. sect. 8. Primum est (inquit) primarum assistere. Alterum est aliarum, mitti ad certa & mysteria, & ministeria. Tertium est movere orbis. Hæc ipsius Angelorum distributio, utrum consistere queat, non nostrum est determinare. Hoc dicimus, uti Angelos Deo servire, & ab ipso ad certa ministeria mitti, è Scriptura manifestissimum est: sic illos movere orbis cœlestes, incertissimum est. At tum, hoc de Angelorum officio in Scriptura est silentium. Neq; ex natura probari posse, dari intelligentias orbium motrices, (sufficientissimis rationibus à nobis in disputationibus nostris Physicis demonstratum est, quas brevitatis gratiâ hic adducere nolo. Unicui nobis à multis obijci audio, quod videlicet intelligentiarum assertio non pugnet cum Scriptura, ideoq; nec absurda. Esto, non pugnat. (quamvis satis pugnet, quod falsum est) Ergone admittenda? si dicam ego, Angelum quendam globum terrenum virtute sua tenere & conservare immobilem, non simpliciter Scriptura contradico, sed quis crederet mihi propterea? Multa hac ratione excogitari possent figmenta, in natura censum, tanquam vera invehenda. Sit absurdum, quod falsum est. Falsa itaq; quia est intelligentiarum assertio, merito absurda habetur.

Theorema V.

Angelus in loco est definitivè.

I. Exagitat Timplerus distinctionem usitatam de triplici modo existen-

existendi in loco, quorum primus dicitur circumscriptivus, qui corporibus naturalibus competit; alter definitivus, qui Angelis; & tertius repletivus, qui Deo assignatur lib. 2. Met: c. 5. q. 2. sub finem, asserens tantum abesse, ut modus repletivus Deo proprie competat, ut soli etiam substantia corporea conveniat. Alter modus (inquit) si vocabulum species aequè substantia corporea, ac incorporea competit, cum utraq; sit finita, ac sic definitivè in loco. Et lib. 4. Met. c. 4. q. 6. ubi sententiam profert eorum, qui asserunt substantiam incorpoream esse in loco, non per circumscriptionem, vel operationem: sed per definitionem, seu designationem, subjicit suum iudicium his verbis: sed neq; hac sententia modum existendi in loco, soli substantia incorporea convenientem rectè explicat: nam etiam corpora verè dici possunt esse in loco per definitionem, seu designationem, cum ita sint in hoc, vel illo loco, ut alibi simul non sint.

II. Ceterum haud rectè sentit Timplerus, quando terminos & in Theologia, & Philosophia usitatos prater mentem & intentionem rectè utentium invertit. Debat hic meminisse ejus, quod quest. 10. ejusdem cap. verissimum pronuntiavit: Sicut nō integrum est cuilibet privata persona novum valorem imponere moneta: sic neq; vocabulis imponere novas significationes. Nil enim aliud volunt, qui asserunt Deum in loco esse repletivè, quàm quod nullus locus dari possit, in quo non sit Deus, neq; tamen ab ullo circumscribatur, aut definiatur, juxta illud: Deus à nullo loco est exclusus, neq; tamen in ullo inclusus. Ex his videre est, modum existendi in loco repletivum minimè omnium substantia competere corporea.

III. Deinde, qui Angelos in loco definitivè esse contendunt, hoc volunt, Angelos definiri essentia sua terminis, non vero circumscribi superficie corporis ambientis. Si quis vero definitionem & circumscriptionem pro eodem sumere velit, eum tamen inter circumscriptionem, quæ sit essentia terminis: & quæ ambiente corpore

corpore, distinguere oportet. Quare iterum liquidò constat, modum existendi in loco circumscriptivum, eo modo, quo tribuitur corporibus, non posse tribui Angelis: & modum existendi in loco definitivum, eo modo, quo Angelis assignatur, non posse assignari corporibus. Hunc est, quod Angelus non proprie in loco esse dicatur, sed in aliquo \bar{u} sive Ubi.

IV. Concludimus itaq; Angelos non esse circumscriptivè in loco: sed definitivè, cui sententia nostra ad stipulatur Scaliger quoq; exer. 359. sect. 5. Si sunt (inquit) intelligentia Entia finita, necesse est, ut sint in aliquo Ubi. Sed quia sunt sine materia, non erunt in aliquo loco, sicuti corpora, quorum extrema complent vacuum corporis continentis. Item: Per definitionem Angelus dicitur alicubi esse, hunc ad modum: ibi est: hic non est. Et circa finè: Dicuntur ergo esse in loco æquivocè Angeli, atq; etiã plusquam æquivocè: quia sunt in suo Ubi, non per circumscriptivum, quemadmodum mea manus in aère, sed per designationem.

Theorema VI.

Aeternum assignatur Angelis.

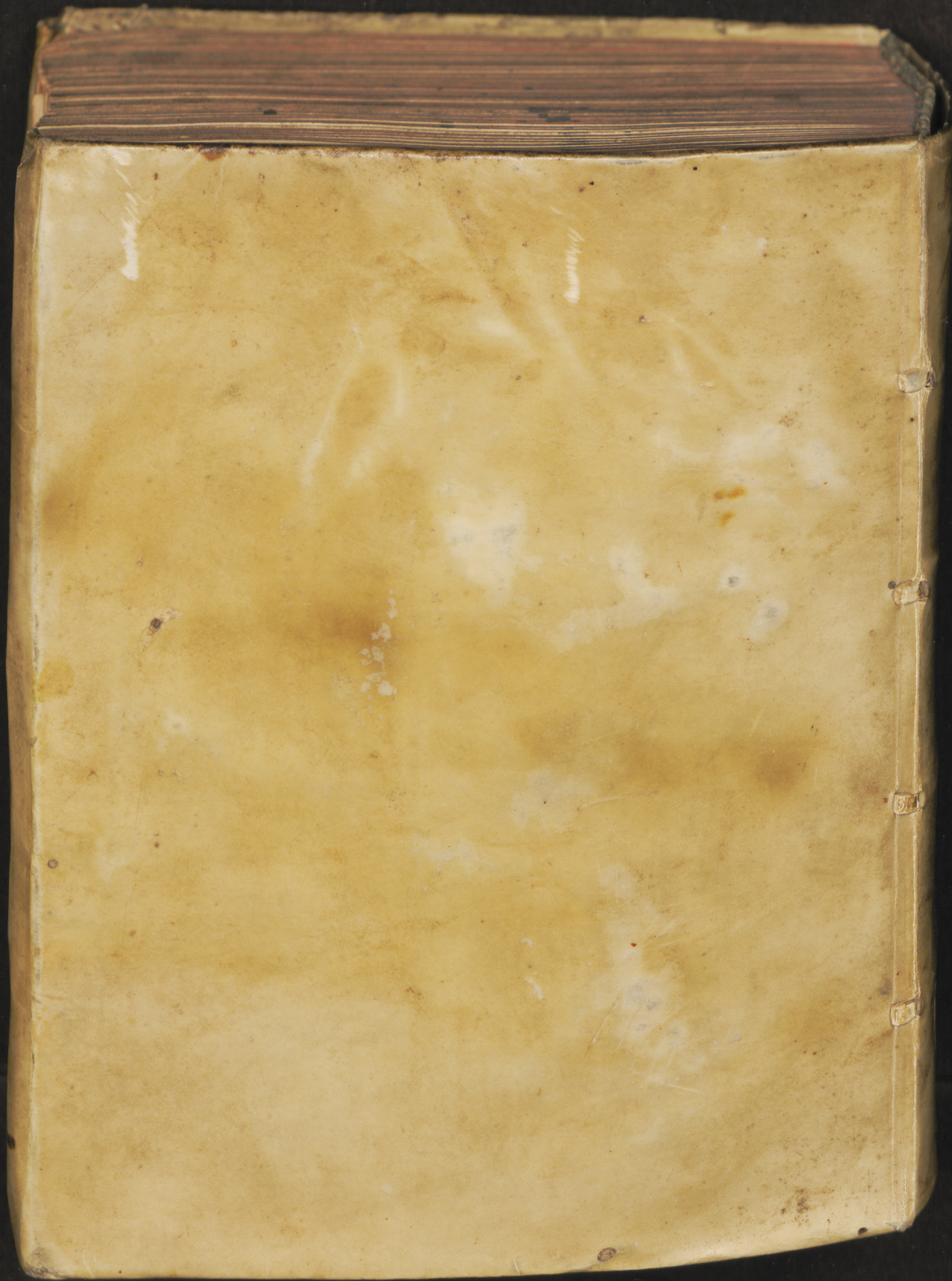
Non aeternitatem, sed ævum Angelis assignamus, eò quod aeternitas sit duratio simpliciter interminabilis, carens omni principio & fine: Angeli vero sua existentia principium & initium habeant.

Theorema VII.

Anima rationalis est spiritus, qui quidem extra materiam non producitur, extra tamen illam subsistere potest.

Quamvis anima rationalis hic absolutè consideretur, prout Ens est: ut tamen distingui possit ab intelligentijs, attribuitur eadem respectus ad corpus: siquidem anima rationalis natura est informare corpus humanum, inq; hunc finem à Deo data est. Est vero quoad compositionem, ut & durationem eadem ratio anima rationalis, & Angeli: quia ut hic ex actu & potentia compositus est, durans in omnem aeternitatem: Sic quoq; & illa. Accuratior anima rationalis consideratio ex Physicu peti potest.

SOLI DEO GLORIA.

306. sect. 20. in hac verba erumpens: Omne quod est, a primo principio, aut à primo principio. Unalia dependent igitur. Ergo suâ naturâ omnia corruptibilia. Est itaq; spiritus corruptibilis; & natura: nunquam vero corrumpitur; nunquam immortalitate Deo ipsum donavit.

Theorema II.

Spiritus est vel Angelus, rationalis.

Legitimam hanc esse spiritus divisionem, concedere licet. Nam 1. Angelus tantum, & animalia existunt. 2. immortalitate fruuntur. 3. per se existunt. Ergo etiam tantum spiritus existunt.

Theorema III.

Angelus est spiritus, qui per se existit, non in corpore, sed semper extra corpus.

I. Dicimus Angelum per se nunquam in corpore per accidens tamen id fieri posse, concedimus. quando corpora assumere, ut appareant hominibus. Et testatur Scaliger, Angelos ipsos sibi corpore esse. 359. sect. 13. Verum quia hujuscemodi corpora non sunt, & natura eorum non est, corporibus reformare, merito per se ab omni corporis unione separantur.

II. Sunt vero Angeli in duplici differentia: quidam mali. Malitiam intelligimus, sed moralem. Diabolus enim ratione esset bonus, ac Angelus bonus. Quia 1. est Ens. 2. bonum: quia bonum cum Ente convertitur. Quicquid autem à Deo creatum est, bonum est.

A 3

the scale towards document